

Valtioneuvoston asetus radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Esityksen pääasiallinen sisältö

Radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta annettua valtioneuvoston asetusta (1246/2014, myöh. taajuusasetus) sekä sen liitettä ehdotetaan muutettavaksi. Muutosta esitetään, jotta digitaalista maanpäällistä joukkoviestinverkkoa koskevat verkkotoimiluvat voidaan julistaa haettavaksi. Samassa asetukseen esitetään muita päivityksiä, joilla asetuksen sisältö saatettaisiin vastaamaan teknologista kehitystä ja nykytilaa.

Asetuksen ja sen liitteen on tarkoitus tulla voimaan 30.1.2026. Sen 2 ja 3 § esitetään tulevan voimaan vasta 11 päivänä tammikuuta 2027.

Esityksen tausta ja säädösperusta

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 95 §:n (1207/2020) mukaan valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan yleiset periaatteet 95 §:n 3 momentissa tarkoitettujen taajuuksien käytölle. Asetus annettaisiin 95 §:n 1 momentin nojalla. Asetusta muutettaisiin televisiotoimintaan osoitetun taajuusalueen ja kanavanippujen lukumäärän osalta vastaamaan antennitelevision uuden verkkotoimilupakauden mukaista esitystä. Lisäksi asetusta yksinkertaistettaisiin yhdenmukaistamalla ja yhdistämällä pykälää soveltuvin osin sekä asetus päivitettäisiin vastaamaan teknologista kehitystä ja teknologianeutraliteettia.

Asian valmistelu

Asetusmuutos on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä. Valmistelussa on ollut mukana myös Liikenne- ja viestintävirasto.

Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi 5.11.2025-26.11.2025 lausuntoja asetusmuutoksesta lausuntopalvelu.fi-sivuston kautta

Lausunnon antoivat Nokia Oyj, Suomen Erillisverkot Oy, AuruAudio Oy, Creative Technology Finland Oy, Medialiitto ry, MTV Oy, Telia Finland Oyj, Digita Oy, DNA Oyj, Elisa Oyj, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Luvian Työväen Roudarit osk, Shure Inc., Sound Engine Oy, Hög Light & Sound Oy, Suomen kansallisooppera ja -baletti, Discoshowmakers, Avita Audiovisuaalinen toimiala ry, Studiogenes Oy, Grassmark Oy, Suomen Kiertuepalvelu, Verkatehdas Oy, Viking Pro Oy, Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry, Yleisradio Oy, MNE Events Oy, Capital AV, Ounas Productions, Suomen antenni- ja teleurakoitsijaliitto ry, Moonstone Productions Oy, Sanoma Media Finland Oy, Tapahtumateollisuus ry sekä neljä yksityistä

henkilöä. Lisäksi puolustusministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö ilmoittivat, ettei toimijoilla ole lausuttavaa.

Suuri osa lausunnoista koski radiomikrofoneille osoitettua taajuusaluetta. LVM:n esityksessä ei esitetty muutosta radiomikrofoneille osoitettuun taajuusalueeseen. Nykyinen voimassa oleva 2 §:n asetusteksti ja esitetty muutos televisiotoimintaan osoitetun taajuusalueen muuttamisesta johti muotoiluun, josta on ymmärrettävissä, että myös radiomikrofonien taajuusaluetta supistettaisiin tammikuusta 2027 lähtien. Lausuntopalautteen perusteella 2 §:n 3 momenttia on selkeytetty siten, että radiomikrofoneille osoitettu taajuusalue on kirjattu selkeämmin. TV-alan toimijat pitivät lausunnoissaan tärkeänä, että ehdotettu televisiotoiminnan taajuusalueen kaventaminen tulisi suorittaa siten, ettei se johda televisiolähetysten saatavuuden tai huoltovarmuuden kannalta tiedonvälityksen heikkenemiseen. Teleyritykset näkivät 614-694 MHz taajuusalueen vapauttamisen televisiotoiminnalta ja mahdollisen osoittamisen testitoimintaan kannatettava.

Pääasialliset vaikutukset

Televisioverkkoja koskeva taajuusasetuksen 2 § muutettaisiin siten, että televisiotoimintaan käytettävää taajuusaluetta supistettaisiin nykyisestä 470-694 megahertsistä 470-614 megahertsiin 11.1.2027 alkaen uuden antenni-TV:n verkko- ja ohjelmistotoimilupakauden alkaessa. Uusi kavennettu taajuusalue mahdollistaisi suunnitellun kolmen valtakunnallisen kanavanipun toteuttamisen. 2 §:n muutosten osalta antennitelevision uuden verkko- ja ohjelmistotoimilupakauden valmisteluissa on arvioitu, että taajuusalueen supistaminen edistäisi taajuuksien tehokasta käyttöä, mikä on sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 1 §:ssä säädetty tavoite.

Taajuusasetuksen 2 §:ään esitetään muutosta myös siten, että kanavanippujen määrää vähennettäisiin kolmeen valtakunnalliseen ja yhteen alueelliseen kanavanippuun 11.1.2027 alkaen. Nykyiset antennitelevision ohjelmisto- ja verkkotoimiluvat päättyvät 10.1.2027. Seuraavan toimilupakierroksen tavoitteena on muun muassa edistää laadukkaiden ja monipuolisten sisältöjen tarjontaa koko maassa sekä taajuuksien tehokasta käyttöä. Tällä hetkellä televisio-ohjelmistojen lähetyskäytössä on 3 valtakunnallista kanavanippua. Kavennetulle taajuusalueelle mahtuisi edelleen kolme valtakunnallista kanavanippua, joihin kaikki tällä hetkellä antenniverkossa lähetettävät televisiokanavat mahtuisivat. Antennitelevision uuden verkko- ja ohjelmistotoimilupakauden valmisteluissa on arvioitu, että tulevaisuudessa antenniverkossa TV-kanavien määrä ei tule merkittävästi lisääntymään, vaan kehitys on todennäköisesti päinvastaista. Lisäksi lausuntopalautteen perusteella selkeytetään 2 §:ssä radiomikrofoneille osoitettua taajuusaluetta siten, että radiomikrofoneille on osoitettu taajuusalue 470-694 megahertsiä nykytilanteen mukaisesti.

Taajuusasetuksen 3 § ehdotetaan muutettavaksi siten, että kognitiivisten radiojärjestelmien toimintaan käytettävä taajuusalue vastaisi televisiotoiminnan käytössä olevaa taajuusaluetta myös tulevaisuudessa. Siten kognitiivisten radiojärjestelmien käyttöön osoitettu taajuusalue esitetään muutettavaksi siten, että se olisi 11.1.2027 alkaen 470-614 megahertsiä.

Taajuusasetuksen 6 § esitetään kumottavaksi, ja 5 §:ään, 8 §:ään, 9 §:ään ja 10 §:ään tehtäisiin teknisiä muutoksia poistamalla mainintoja taajuusalueiden aiemmista nimistä, käytettävistä teknologioista, taajuusjaotteluista, pykälien nimistä ja pykäläviittauksista, joiden merkitys on jo aiemmissa, muissa päivityksissä tehnyt maininnat epäolennaisiksi. Muutosten tavoite on päivittää tekstiä yhdenmukaisemmaksi sekä vastaamaan paremmin teknologista kehitystä ja teknologianeutraliteettia.

Asetuksen 11 §:n ensimmäiseen momenttiin lisättäisiin taajuusalueita viranomaisverkon käyttöön sekä pykälän tekstiä päivitetäisiin vastaamaan viranomaisverkkojen nykytilaa. Toinen momentti kumottaisiin, sillä viranomaiskäytössä on useampi kuin yksi viranomaisverkko. Viranomaisverkkoa koskevat muutokset lisätään, jotta voidaan varmistaa riittävä palvelun laatu ja kapasiteetti viranomaisverkoilla muuan muassa suuronnettomuustilanteissa sekä kohteissa ja tilanteissa, joissa verkon toimintaa pitää paikallisesti vahvistaa.

Asetuksen liitteisiin esitetyt muutokset selkeyttäisivät liitteitä. Samalla liitetekstin osiot päivitetäisiin vastaamaan nykyisiä käytössä olevia matkaviestinverkkoteknologioita ja teknologianeutraliteettia. Asetuksen liitettä on syytä päivittää uuden antennitelevision verkkotoimilupakauden alkaessa, sillä liitteestä voi poistaa silloin kanavarajoituksia kahdelta kanavalta (41 ja 48), joita nyt on liitteen kohdassa 4 ”Tuotekehitys-, testaus- ja opetuskäyttö toimiluvanvaraisen televisiotoiminnan taajuuksilla”.

Säännökohtaiset perustelut

Valtioneuvoston asetus radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta 2 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että televisiotoimintaan käytettävä taajuusalue on 11.1.2027 alkaen 470-614 megahertsiä.

Taajuusasetuksen 2 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että 11.1.2027 alkaen käytössä olisi kolme valtakunnallista ja yksi alueellinen kanavanippu kavennetulla (470-614 megahertsiä) taajuusalueella. Maininta yhdestä osavaltakunnallisesta kanavanipusta ehdotetaan poistettavaksi, sillä verkkotoimiluvan haltija on luopunut osavaltakunnallisen F-kanavanipun verkkotoimiluvasta 3.1.2025. Taajuusalueen esitetyt muutokset perustuvat antennitelevision uuden verkko- ja ohjelmistotoimilupakauden esitykseen, jonka valmistelussa on arvioitu taajuuksien olevan tehokkaammassa käytössä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 1 §:n mukaisesti osoitettuna muuhun käyttöön kuin televisiojaku.

Antennitelevisiojakuun tällä hetkellä osoitetun taajuusalueen yläkaistan (614–694 megahertsiä) poistamisella televisiotoiminnan käytöstä mahdollistettaisiin taajuusalueen hyödyntäminen alkuvaiheessa esimerkiksi matkaviestinkäytön testaustoiminnalle. Tämä ns. 600 MHz:n taajuusalue on arvioitu olevan tulevaisuudessa merkittävä ja arvokas taajuusalue erityisesti kattavan matkaviestinverkkopeiton rakentamisen näkökulmasta. Taajuusalue on herättänyt mielenkiintoa etenkin 6G-verkkojen näkökulmasta. Myös kansallisessa 6G-tiekartassa todetaan, että Suomen tavoitteena on edistää alle 700 MHz:n taajuuskäytön mahdollistamista mobiilikäyttöön (Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 2025:6, 23).

Taajuusasetuksen 2 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että taajuusalue 470-694 megahertsiä on osoitettu radiomikrofoneille. Kyseinen taajuusalue on myös tällä hetkellä osoitettu radiomikrofoneille, mutta taajuusaluetta ei ole erikseen kirjattu voimassa olevan asetuksen 2 §:n 3 momentissa.

Taajuusasetuksen 2 § koskevat muutokset on esitetty tulevan voimaan voimaantulosäännöksellä 11 päivänä tammikuuta 2027, kun antennitelevision seuraava verkkotoimilupakausi alkaa.

Taajuusasetuksen 3 § ehdotetaan muutettavaksi siten, että kognitiivisille radioverkoille osoitettu taajuusalue vastaisi myös tulevaisuudessa televisiotoimintaan osoitettua taajuusaluetta, eli 470-614 megahertsiä 11.1.2027 alkaen. Nykyinen taajuusalue (470-694 megahertsiä) olisi voimassa nykyisen antennitelevision verkko- ja ohjelmistoimilupakauden loppuun. Kognitiiviset radioverkot eivät ole olleet kaupallisessa käytössä, eikä niille ole pitkään aikaan ollut Liikenne- ja viestintäviraston mukaan kysyntää. Kognitiivisille radioverkoille jäisi ehdotettujen muutosten jälkeen vapaita taajuuksia alueellisesti alle 614 megahertsin taajuusalueelta. Myös 3 § koskeva muutos on esitetty tulevan voimaan voimaantulosäännöksellä 11 päivänä tammikuuta 2027, kun antennitelevisionjakeluun osoitettu taajuusalueen esitetty muutos astuisi voimaan.

Taajuusasetuksen 5 §:stä ehdotetaan poistettavaksi nimitykset ”900 MHz ja 1800 MHz taajuusalue”. Muutos olisi tekninen ja sen tavoitteena on yhdenmukaistaa asetustekstiä.

Taajuusasetuksen 6 § ehdotetaan kumottavaksi. Kumottavaksi esitetyn 6 §:n mukaisten taajuusalueiden käyttöä koskevat ehdot siirrettäisiin 9 §:ään. Asetuksesta ehdotetaan poistettavaksi maininta kolmannen sukupolven matkaviestinverkoista ja UMTS-tekniologiasta, sillä toimilupien lähtökohtana on teknologianeutraaliteetti ja aiemmat kolmannen sukupolven matkaviestinverkkojen toimiluvat on muutettu jo teknologianeutraaleiksi.

Taajuusasetuksen 8 §:stä poistettaisiin maininnat taajuusalueen laajakaistaisesta käytöstä. Muutos olisi tekninen, koska taajuusalueen rajoitettu taajuusmäärä ei mahdollista taajuusalueelle laajakaistaverkkoa. Taajuusalueille myönnettyissä voimassa olevissa toimiluvissa ei myöskään ole mainintaa taajuusalueen käytöstä laajakaistaiseen käyttöön. Lisäksi 8 §:n ensimmäistä momenttia muutettaisiin siten, että taajuusalueet 453,700-456,925 megahertsiä, 463,700-466,925 megahertsiä, 452,425-453,700 megahertsiä ja 462,425-463,700 megahertsiä yhdistettäisiin kahdeksi taajuusalueeksi: 452,425-456,925 ja 462,425-466,925 megahertsiä. Muutoksen tavoitteena on yksinkertaistaa asetuksen tekstiä.

Taajuusasetuksen 9 §:n ehdotetut muutokset koskevat tekstin yksinkertaistamista ja pykälien yhdistämistä. Nykyisen asetustekstin 9 §:n ensimmäinen ja toinen momentti yhdistettäisiin kolmanteen momenttiin, sillä ensimmäisessä ja toisessa momentissa esitetyt ehdot eivät poikkea kolmannen momentin ehdoista. Ehdotetun muutoksen myötä kaikki sähköisen viestintäpalvelujen tarjontaan soveltuvat maanpäällisten järjestelmien taajuusalueet olisivat yhdessä momentissa. Tästä poikkeuksena olisi 5 §:n 1 momentin mukaiset taajuusalueet, joiden verkkotoimiluvat ovat sidottu velvoitteeseen ylläpitää toisen sukupolven matkaviestinverkkoja vuoteen 2029 asti. Asetuksen 9 §:n 3 momenttiin esitetään muutettavaksi 3 400-3 600 megahertsin ja 3 600-3 800 megahertsin taajuusalueen yhdistäminen siten, että se olisi 3 400-3 800 megahertsiä. Kyseistä taajuusaluetta ei ole tarpeen jakaa taajuusasetuksessa, sillä koko nykyisen käyttösuunnitelman mukainen alue soveltuu sähköisten viestintäpalvelujen tarjontaan. Asetuksen 9 §:n 4

momentti esitetään kumottavaksi, sillä matkaviestinverkkojen toimiluvissa ja radioluvissa määritellään tarkemmat ehdot taajuusalueen käytölle.

Taajuusasetuksen 10 §:stä poistettaisiin viittaus kumottavaksi esitettävään 6 §:ään.

Taajuusasetuksen 11 § ehdotetaan muutettavaksi siten, että jatkossa valtakunnallisen digitaalisen viranomaisverkon toimintaan olisi käytössä nykyisten taajuusalueiden 380-386 megahertsiä ja 390-396 megahertsiä lisäksi taajuusalueet 698-703 megahertsiä sekä 753-758 megahertsiä. Asetuksen 11 §:n 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi, sillä valtakunnallisia digitaalisia viranomaisverkkoja on useampi kuin yksi käytössä. Pykälätekstiä ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi muuhun tekstiin nähden poistamalla maininta ”viranomaisradioverkosta” sekä poistamalla maininta Virve-palvelusta, sillä käytössä on nykyisin myös Virve2-palvelu.

Taajuusasetuksen nykyisen liitteen 2 ja 3 kohdat esitetään kumottaviksi, jotta asetusteksti olisi teknologianeutraali ja vastaisi matkaviestinverkkojen nykytilaa paremmin. Liitteen 2 ja 3 alakohtien maininnat rajoituksista koskevista taajuuksista, jotka on osoitettu tuotekehitys-, testaus- ja opetuskäyttöön, siirrettäisiin liitteen nykyiseen 5 kohtaan, joka numeroitaisiin uudelleen kumoamisten myötä liitteen kohdaksi numero 3. Nykyisen liitteen 3 kohdan maininnat kolmannen sukupolven matkaviestinverkoista ei kuvaa matkaviestinverkkojen nykytilaa.

Nykyisen liitteen kohta numero 4 numeroitaisiin ehdotettujen poistojen seurauksena numeroksi 2. Lisäksi liitteen kohdan 4 tekstistä ja otsikosta poistettaisiin 8 §:n mukaisesti maininnat taajuusalueen laajakaistaisesta käytöstä. Lisäksi liitteen 4 kohdan toinen alakohta ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana, sillä Jämsän alueella ei ole enää käytössä yksityisiä radioverkkoja.

Nykyisen liitteen 5 kohtaan esitetään muutoksia siten, että kumottavaksi esitettyjen liitteen 2 ja 3 kohtien taajuusalueiden tuotekehitys-, testaus- ja opetuskäyttöön sähköisen viestintäpalvelujen tarjontaan soveltuvien maanpäällisten järjestelmien käyttöön osoitetut taajuusalueet siirrettäisiin 5 kohtaan, mikä olisi teknologianeutraali esitystapa. Samalla poistettaisiin viittaukset UMTS-teknologiaan. Edellä mainittujen kumottaviksi esitettyjen kohtien poistuessa 5 kohta muutettaisiin 3 kohdaksi.

Nykyisen liitteen 6 kohtaan esitetään muutoksia siten, että kohta numeroitaisiin uudelleen numeroksi 4.

Esitys

Edellä olevan perusteella esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Voimaantulo

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 30.1.2026. Sen 2 ja 3 § esitetään tulevan voimaan vasta 11 päivänä tammikuuta 2027.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Esittelijä

Ylitarkastaja Jaakko Laamanen, liikenne- ja viestintäministeriö